

Artícle Genèric

Matèries primeres

El desacoblament entre els preus del gas i del petroli

Contingut disponible en
Anglès Espanyol

En un moment en què totes les mirades estan posades en el petroli, per la caiguda vertiginosa del seu preu des de mitjan estiu, el preu del gas (en especial, als EUA) s'ha mantingut estable. Històricament, els preus dels dos hidrocarburs s'han mogut de manera molt similar. No obstant això, en els últims anys, aquesta relació s'ha trencat (de nou, principalment, als EUA). Així, mentre que el preu del cru ha caigut el 50% en els sis últims mesos, el preu del gas nord-americà ha baixat al voltant del 15%. Quins factors expliquen aquest divorci dels preus?

El boom de l'energia no convencional (shale) protagonitzat pels EUA en el gas i en el petroli i el seu impacte desigual als dos mercats són els principals responsables de la desalineació dels preus. Ara com ara, si els comparem en termes d'energia equivalent (vegeu el gràfic),¹ el gas natural nord-americà encara és tres vegades més barat que el petroli. Això és degut al fet que el mercat del gas, lluny de ser global com el del petroli, està fragmentat en tres grans regions (els EUA, Europa i

Àsia) aïllades entre si a causa de l'alt cost del transport, en particular del marítim. Així, en el cas nord-americà, la revolució del gas shale ha comportat un increment substancial de l'oferta de la regió i, per tant, una rebaixa important del preu, que no s'ha traslladat a la resta del món.

A tall il·lustratiu, entre els anys 2007 i 2013, la producció nord-americana de gas va augmentar el 26%, i el shale va arribar a representar el 40% de la producció total (enfront d'un percentatge inferior al 5% al començament dels 2000). La caiguda del preu del gas durant aquest període als EUA va arribar al 45%. En canvi, la comercialització de petroli a nivell mundial va provocar que els preus d'aquest recurs seguissin una dinàmica molt diferent, malgrat que la producció nord-americana també augmentés. Per bé que la producció de cru dels EUA es va incrementar el 45% en el mateix període, el país produeix al voltant del 10% del total mundial. No obstant això, arribats a aquest punt, és imprescindible fer un matís rellevant. Malgrat la relativa globalitat del mercat petroler, la revolució shale nord-americana sí va tenir algunes conseqüències en el preu del petroli extret al país (el West Texas Intermediate): el va rebaixar de forma significativa en relació amb la cotització del cru comercialitzat a Europa (el Brent), una diferència que va assolir cotes del 20% al final del 2011 i del 2012. El motiu va ser el coll d'ampolla en el nus d'oleoductes situat a Cushing (Oklahoma), que va augmentar els inventaris i va desencadenar tensions a la baixa en els preus. Una situació que s'ha anat corregint a mesura que han millorat les infraestructures de transport a Cushing, però que ha durat molts anys.

Així mateix, i malgrat la fragmentació esmentada al mercat del gas mundial, a Europa, també s'ha produït un cert desacoblament entre el preu dels dos hidrocarburs (gas i petroli). Així i tot, aquest desacoblament ha estat menor, i el preu del gas a Europa encara duplica el dels EUA. A Àsia, la diferència és quatre vegades més gran (vegeu el gràfic). En el cas europeu, amb la finalitat de fer atractives la inversió i l'explotació de gas, es va decidir establir en els seus inicis (als anys cinquanta i seixanta) contractes de llarga durada indexats al preu del petroli (un clar substitut energètic). Una pràctica que ha arribat fins als nostres dies, ja que, el 2011, al voltant del 70% dels contractes encara eren de llarga durada i indexats. No obstant això, de llavors ençà, el mercat al comptat, segons el

qual el preu es fixa de manera més coherent amb els factors d'oferta i demanda locals, ha anat guanyant terreny. Aquesta tendència ha estat afavorida per tres factors: la reducció dels costos de transport (vinculada als avanços assolits en el camp del gas natural liquat), els canvis en la regulació de la Unió Europea cap a una major liberalització del mercat energètic i les elevades fluctuacions del preu del petroli.

A llarg termini, cal esperar que l'augment de la dispersió de preus a les dues dimensions (entre gas i petroli i entre regions) es vagi reduint. A nivell internacional, els EUA podrien apostar per l'exportació de gas, una opció que, en l'actualitat, està molt restringida per llei. La significativa diferència de preus, en especial en relació amb Àsia, i els avanços esmentats en el gas natural liquat (que rebaixen el cost del transport marítim) podrien fer rendible la comercialització del gas nord-americà fora de les seves fronteres. Aquesta obertura possibilitaria que, en els pròxims anys, s'avancés cap a una major convergència de preus entre els tres mercats. Pel que fa a la dispersió en relació amb el petroli, una diferència perllongada i de la magnitud observada, en especial al mercat nord-americà, podria estimular un procés de substitució del recurs energètic més car (en aquest cas, el petroli) pel més barat (el gas), la qual cosa, a llarg termini, hauria de limitar, també, aquesta bretxa.²

1. El valor de la mateixa quantitat de l'energia en els dos recursos.

2. Per exemple, amb el diferencial de preus del 2013, l'EIA estimava que, fins a l'any 2040, l'ús del gas natural al sector del transport podria créixer a taxes anuals del 12%.

Etiquetes

Energia

Petroli

